

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/44/2013
Identifikačné číslo spisu:	5111011100
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5111011100.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 24. júna 2014 v trestnej veci obvineného V. H. pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného, podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Petra Weisa, proti uzneseniu Krajského súdu v Žilina z 19. marca 2013, sp. zn. 1To 22/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. H. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 19. novembra 2012, sp. zn. 1T 125/2011, bol obvinený V. H. uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistený deň začiatkom mesiaca november 2009 v čase asi o 22.10 hod. v Žiline na parkovisku v blízkosti panelového domu č. XXXX/XX na ulici M. po predchádzajúcej slovnej výmene kričal na Q. V., že ho okradla a žiadal od nej, aby mu dala peniaze, predajňu a auto a následne sa jej vyhrážal slovami „Ak mi to nenavališ, tak pošlem na teba Ukrajincov, ktorí ťa fyzicky zlikvidujú!“,

2/ v presne nezistený deň asi v polovici mesiaca november 2009 v popoludňajších hodinách v čase asi od 16.30 hod. do 17.00 hod. v Žiline na ulici Rosinská cesta v areáli spoločnosti ÚVT Engineering, a.s., na parkovisku, kričal na Q. V., že ho okradla a aby mu dala predajňu, auto a peniaze, že všetko je jeho, a potom sa jej vyhrážal slovami „Rozumieš, keď mi nenavališ predajňu, peniaze a auto, pošlem na teba Ukrajincov, ktorí ťa fyzicky zlikvidujú!“.

Za to bol obvinenému V. H. podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložený na skúšobnú dobu 2 roky.

Krajský súd v Žiline uznesením z 19. marca 2013, sp. zn. 1To 22/2013, podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného V. H., čím vyššie citovaný rozsudok prvostupňového súdu nadobudol

právoplatnosť.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal (11. júna 2013 na Okresnom súde Žilina) obvinený V. H. prostredníctvom obhajcu JUDr. Petra Weisa (splnomocnenému 7. júna 2013) dovolanie z dôvodov uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por.

Dovolanie odôvodnil tým, že v trestnom konaní boli závažným spôsobom porušené jeho procesné práva, čo zásadne ovplyvnilo jeho procesné postavenie a výsledok celého trestného konania, čo vo svojej podstate jednoznačne zakladá dôvodnosť tohto dovolania. Na odvolacích dôvodoch z 28. januára 2013 proti rozsudku okresného súdu, ktoré boli zaslané odvolaciemu súdu naďalej trvá. Podľa jeho názoru výsluch svedkov v konaní pred prvostupňovým súdom nebol vykonaný zákonným spôsobom, čo je zrejmé zo zápisníc o hlavnom pojednávaní. Túto nezákonnosť vidí v tom, že neboli v týchto zápisniciach zaznamenané aj otázky, na ktoré svedkovia odpovedali. V dôsledku toho nie je možné posúdiť povahu týchto otázok a ich prípustnosť, čo prehliadol aj odvolací súd, hoci skutkový stav vychádzal aj z takto vykonaných dôkazov. Preto je potrebné všetky výsluchy zopakovať. Okrem toho okresný súd jednotlivé dôkazy nehodnotil objektívne, pretože prihliadal iba k tým, ktoré boli v jeho neprospech. To sa týka aj posúdenia jeho psychologické stránky, naproti tomu znalecké psychologické dokazovanie vo vzťahu k poškodenej hodnotil súd v jeho neprospech. Svedkyňa Q. V. mladšia nebola vôbec vypočutá, a to s poukazom na závery psychologického vyšetrenia. Sudu prvého stupňa vytkol aj to, že pri ustálení skutkových viet nespresnil presnejšiu dobu spáchania týchto skutkov. Z toho usúdil, že v jeho prípade došlo k porušeniu zásad spravodlivého procesu a k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu.

Z týchto dôvodov najvyššiemu súdu navrhol, aby v súlade s § 386 Tr. por. v spojitosti s § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. rozsudok okresného súdu súčasne s uznesením odvolacieho súdu zrušil a vzhľadom na vážnosť pochybení a jednostrannosť konania podľa § 388 ods. 2 Tr. por. vec prikázal na prerokovanie a rozhodnutie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Žilina a poškodenej Q. V..

Prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina vo vyjadrení z 28. júna 2013 k dovolaniu obvineného uviedol, že trestné konanie bolo vykonané zákonným spôsobom, čo potvrdil aj odvolací súd. Hodnotením vykonaných dôkazov, vrátane tých, ktoré navrhol obvinený, nedošlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného. Navrhol najvyššiemu súdu, aby dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Poškodená Q. V. k dovolaniu obvineného v písomnom vyjadrení z 30. júna 2013 požiadala, aby tomuto dovolaniu nebolo vyhovené. Okresný aj krajský súd rozhodli objektívne po vykonaní všetkých dôkazov, ktoré podľa jej názoru náležite a spravodlivo vyhodnotili. Týmito bolo spoľahlivo preukázané, že obvinený sa dopustil žalovaného skutku.

Následne súd prvého stupňa predložil vec odvolaciemu súdu.

Najvyšší súd po predložení veci zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 ods. 1 a § 373 ods. 1 a ods. 2 Tr. por. ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/ a písm. f/ Tr. por. Podľa § 385 Tr. por. odvolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Citované ustanovenie v praxi dovolacích senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa uplatňuje najmä za situácie ak došlo k porušeniu ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritorneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Uvedený dovolací dôvod možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov.

Najvyšší súd v tejto súvislosti dodáva, že v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Súd je pritom povinný zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím takémuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú.

Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolacia námietka spočívajúca na tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli získané, resp. vykonané zákonným spôsobom, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy.

Ak súd vyhodnotí vykonaný dôkaz inak než podľa predstáv niektorej zo strán, nemožno z toho vyvodiť, že takéto dôkazy nie sú vykonané zákonným spôsobom, resp., že by bol daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

K výkladu týchto ustanovení sa žiada poukázať ešte na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorej možno zhrnúť, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd po preskúmaní podaného dovolania na podklade predloženého spisu zistil, že k zásadnému porušeniu práv obvineného na obhajobu v konaní pred rozhodujúcimi súdmi nedošlo. Obvinený toto porušenie vyvodzuje iba z rozsahu vykonaného dokazovania, ktoré bolo podľa jeho názoru vykonané nezákonne, zo spôsobu jeho vyhodnotenia a kvality odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu, ktoré potvrdil odvolací súd.

Z predloženého spisu najvyšší súd zistil, že v konaní pred okresným súdom bol obvinený zastúpený ustanoveným obhajcom, ktorý sa spolu s obvineným zúčastnil všetkých hlavných pojednávaní. Ani na jednom pojednávaní nenamietali spôsob výsluchu svedkov a formuláciu kladených otázok, okrem jedného prípadu, kedy prokurátor namietol obhajcom položenú otázku poškodenej (č.l. 700). Obvinený ani jeho obhajca nenamietali spôsob zapísania výpovedí svedkov, a to ani tú skutočnosť, že otázky zo strany procesných strán a súdu vypočúvaným svedkom sa do zápisnice o hlavnom pojednávaní nezapisujú. Túto skutočnosť prvýkrát namietali až v podanom odvolaní, ktorou sa zaoberal krajský súd. Potrebné je pripomenúť aj tú skutočnosť, že obvinený spolu s obhajcom na hlavnom pojednávaní 17. septembra 2012 (č.l. 853) súhlasili s čítaním svedeckej výpovede Q. V. ml. z 20. mája 2010 (č.l. 79 - 88), a preto dovolacia námietka obvineného o nevypočutí tejto svedkyne je bezpredmetná.

S ohľadom na priebeh hlavného pojednávania pred prvostupňovým súdom, rozsah vykonaného dokazovania, v rámci ktorého vyhovel návrhom obhajoby na doplnenie dokazovania najvyšší súd

konštatuje, že dovolacie námietky obvineného, čo do zákonnosti vykonania dokazovania pred súdom nie sú dôvodné. Nezapísanie otázok do zápisníc o hlavnom pojednávaní v danom prípade nemalo vplyv na zákonnosť výsluchu poškodenej, svedkov a znalcov, a preto ich nie je potrebné zopakovať, ako sa toho domáhal obžalovaný v podanom dovolaní. Odpovede svedkov na položené a nezapísané otázky boli totiž obsažené a tieto zapadali do obsahu predchádzajúcej spontánnej výpovede, toho ktorého svedka na hlavnom pojednávaní, resp. v prípravnom konaní. Procesné strany pritom u niektorých svedkov, ktorí sa odchyľili od svojej výpovede z prípravného konania, žiadali objasnenie týchto rozporov. Niet preto pochyb, že ak by niektorá otázka bola kapciózna alebo sugestívna, boli by to procesné strany, alebo súd namietali.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na dôkazy, ktoré obvineného zo spáchania trestného činu usvedčujú, vysvetlil, prečo neuveril druhej skupine dôkazov svedčiacich v prospech obvineného, objasnil aj motív konania obvineného a veľmi podrobne vysvetlil svoje úvahy, na podklade ktorých dospel k záveru o vine obvineného V. H.. Aj čas spáchania skutkov ustálil súd prvého stupňa na podklade zákonne vykonaných a vyhodnotených dôkazov, ktoré mal k dispozícii. Dovolacia námietka obvineného v tomto smere je preto nedôvodná. Tieto skutočnosti zopakoval v rozhodnutí aj odvolací súd, čo je zrejme z jeho uznesenia.

K uvedenému najvyšší súd dodáva už iba to, že dva čiastkové skutky tak, ako boli ustálené v skutkovej vete, obsahujú všetky zákonné znaky pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., pretože obvinený pokračovacím konaním iného hrozbou násilia nútil, aby niečo konal. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že v konaní a rozhodnutiach súdov obidvoch stupňov nezistil žiadne také porušenie zákona, ktoré by obvineným uplatnené dovolacie dôvody podporovali.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.